

การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิด
เชิงออกแบบกับผลการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อ
ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม*

A COMPARISON OF THE RESULTS OF LEARNING MANAGEMENT
BASED ON THE DESIGN THINKING PROCESS WITH THE RESULTS OF
LEARNING MANAGEMENT BASED ON INTERTEXTUALITY THEORY ON
THE ABILITY TO COMPOSE THAI POETRY AND THE CREATIVE
THINKING OF GRADE 8 STUDENTS AT THE DEMONSTRATION
SCHOOL OF NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY
(HIGH SCHOOL DIVISION)

จักรกฤษณ์ จำรัตน์*, อภิรักษ์ อนะมาน และสุวรรณี ยะหะกร

Jakkgrit Jarat*, Aphirak Anaman and Suwannee Yahakorn

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

Sukhothai Thammathirat University, Thailand

*Corresponding Author E-mail: mssru162@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์
หลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ
กับนักเรียนที่เรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท 2) เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์หลัง
เรียนของนักเรียนที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบกับนักเรียนที่เรียนรู้ตามทฤษฎี
สหบท กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา ฝ่ายมัธยม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตาม
กระบวนการคิดเชิงออกแบบ จำนวน 20 ชั่วโมง 2) แผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท
จำนวน 20 ชั่วโมง 3) แบบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการ

* Received May 11, 2024; Revised November 22, 2024; Accepted November 29, 2024

แต่งคำประพันธ์ไทย 4) เกณฑ์การประเมินความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย และ 5) เกณฑ์การประเมินความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบมีคะแนนความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนแตกต่างกันจากนักเรียนที่เรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบมีคะแนนความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนแตกต่างกันจากนักเรียนที่เรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: กระบวนการคิดเชิงออกแบบ, การจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท, คำประพันธ์ไทย, ความคิดริเริ่ม

ABSTRACT

The purposes of this research were to compare 1) the ability to compose Thai poetry by grade 8 students who learned by using the design thinking process with those who learned by using the intertextuality theory and 2) the creative thinking after learning by the students who learned by using the design thinking with those who learned by using the intertextuality theory. The research sample consisted of grade 8 students at the demonstration school of Nakhon Ratchasima Rajabhat University (High School Division). The research instruments were 1) 10 lesson plans based on the design thinking process, totaling 20 hours, 2) 10 lesson plans based on intertextuality theory, totaling 20 hours, 3) a Thai poetry composing ability and creative thinking test, 4) criteria for evaluating Thai poetry composing ability, and 5) criteria for evaluating creative thinking in Thai poetry composing ability. Statistics employed for data analysis were mean, standard deviation, and T-test.

The research findings revealed that:

1. After learning the students who learned by using the design thinking process had different scores of Thai poetry composing ability from those who learned by using the intertextuality theory at the .05 level of statistical significance;

2. After learning, the students who learned using the design thinking process had different scores of creative thinking from those who learned using the intertextuality theory at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Design thinking process, Intertextuality theory, Compose Thai poetry, The creative thinking

บทนำ

คำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง เป็นกลวิธีในการสื่อสารที่สร้างความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของภาษาไทย ทำให้ผู้รับสารได้รับประโยชน์จากการศึกษาความคิดของผู้อื่นจากการอ่านงานเขียน เข้าใจการเปลี่ยนแปลงภาษา เรียนรู้พลังของภาษานำสังคม รวมถึงได้เรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษานำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันตนเองได้ จึงเป็นเหตุให้การแต่งคำประพันธ์นำมากำหนดเป็นตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัด ม.2/3 การแต่งบทร้อยกรอง อันกำหนดสาระการเรียนรู้ให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถแต่งกลอนสุภาพได้ นับได้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เห็นความสำคัญของการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรักนึกคิดเป็นบทร้อยกรอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

สภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถแต่งคำประพันธ์ ตามคุณภาพและมาตรฐานตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า การเรียนรู้ตามมาตรฐานตัวชี้วัดยังไม่ประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้เท่าที่ควร ซึ่งปัญหาการสอนแต่งคำประพันธ์สรุปได้ว่า นักเรียนไม่เข้าใจและเบื่อหน่ายการแต่งคำประพันธ์ บทเรียนของครูขาดเทคนิคการสอนที่เข้าใจ ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและครูผู้สอนยังไม่มีคามชำนาญในการสอนแต่งคำประพันธ์ (อภิชาติ ชมภูทัศน์, 2552) นอกจากนี้ปัญหาในการสอนแต่งคำประพันธ์ นักเรียนยังไม่ให้ความสนใจในการแต่งคำประพันธ์ เพราะนักเรียนขาดประสบการณ์ มีคลังคำศัพท์น้อย ขาดการกระตุ้นให้คิดอย่างต่อเนื่อง จึงไม่สามารถหาคำ มาร้อยเรียงให้สละสลวย ส่งผลให้นักเรียนเกิดความคิดลบจากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน (สนทยา คำอ่อน, 2560) สอดคล้องกับการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้เนื้อหาหลักภาษาไทย เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม พบว่า นักเรียนมีความสับสนเรื่องฉันทลักษณ์ จำสับสนสัมผัสสระในแง่การออกเสียงกับรูปสระทั้งยังขาดแรงบันดาลใจในการแต่งคำประพันธ์ ความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์จึงไม่เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ผู้วิจัยเห็นว่าความสามารถในการแต่งคำประพันธ์มีความสำคัญทั้งในเรื่องการเรียนรู้และการสอนของ

ครูผู้สอน เนื่องจากครูผู้สอนมีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยเฉพาะการสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนแรงบันดาลใจในการสรรคำเพื่อมาแต่งเป็นบทร้อยกรองให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์

ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ซึ่งเป็นแนวคิดของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (Stanford D. school) เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการทำงานอันมีมนุษย์เป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้แบบลงมือและความร่วมมือปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจเปลี่ยนกรอบความคิดทำให้ความสำคัญกับการเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย ตั้งกรอบปัญหาชัดเจน ให้ความสำคัญกับการทดลองต้นแบบ คำนึงถึงกระบวนการกลุ่มในการระดมความคิด เน้นการลงมือทำมากกว่าการคิดอย่างเดียว ตลอดจนเน้นการร่วมมือร่วมใจของนักเรียน ส่งผลให้เกิดชิ้นงานใหม่ อีกทั้งยังพบว่า ทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ของ แฮร์โรวบลูม (Harold Bloom) ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ด้านวรรณคดีเปรียบเทียบ ทฤษฎีดังกล่าวมีแนวคิดสรุปไว้ว่า อิทธิพลของนักเขียนรุ่นก่อนมักจะมีผลต่อนักเขียนรุ่นใหม่ ซึ่งนักเขียนรุ่นใหม่ จะอ่านบทร้อยกรองของกวีรุ่นก่อนด้วยความละเอียดรอบคอบและทำการเปลี่ยนงานเขียนของกวีรุ่นก่อนจนเปลี่ยนไปจากเดิมอย่างสิ้นเชิง ซึ่งบลูมได้ชี้ให้เห็นถึงกระบวนการในการปรับเปลี่ยนร้อยกรองของกวีรุ่นใหม่ เป็น 6 ระดับ โดยเรียกกระบวนการนี้ว่า “แนวการอ่านผ่านมุมมองใหม่” เมื่อพิจารณาแนวการอ่านผ่านมุมมองใหม่ ทั้ง 6 แนวทางแล้ว พบว่า สามารถนำมาประยุกต์ใช้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ 2 แนวทาง คือ การปรับแต่งงานเขียนเดิม (Clinamen) และการหลอมรวมงานหลายชิ้นแล้วใส่จินตนาการเพิ่ม (Tessara) จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 รูปแบบ นับได้ว่าเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ ด้านการแต่งคำประพันธ์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดความสามารถทางสมองในการคิดที่หลากหลายทิศทางซึ่งองค์ประกอบสำคัญ คือ การคิดริเริ่มอันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดและเป็นรากฐานของความคิดสร้างสรรค์ (ซิงชัย เตียเจริญ, 2564) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้สรุปไว้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ไม่ใช่พรสวรรค์ที่บุคคลมีแต่เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่ในตัวบุคคลซึ่งมีมากน้อยไม่เท่ากันและบุคคลแสดงออกมาในระดับต่างกัน นับได้ว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และทฤษฎีสหบท (Intertextuality) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมกระบวนการกลุ่มเพื่อการพัฒนาความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ อันจะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2559)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) มีความเหมาะสมที่จะพัฒนาความสามารถในการแต่ง คำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาความสามารถเป็นไปอย่างมี

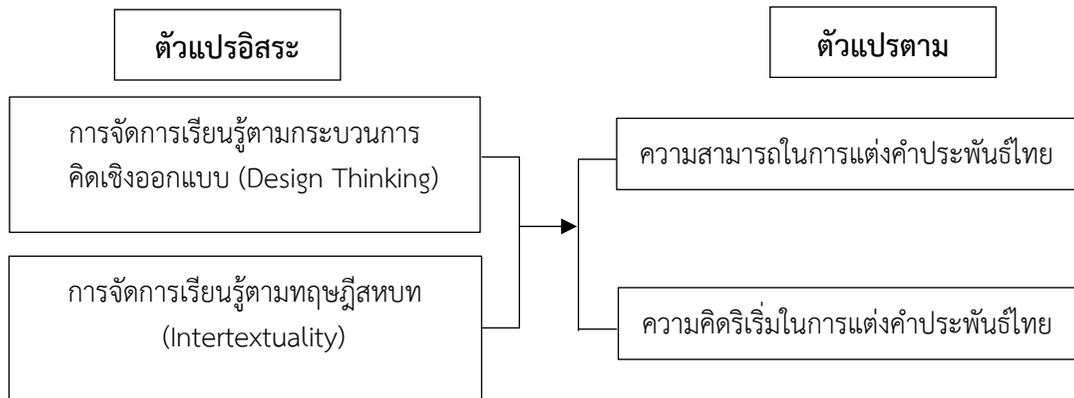

คุณภาพ จึงนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบมาเปรียบเทียบความแตกต่างผลการพัฒนาความสามารถทั้งในด้านการแต่งคำประพันธ์และด้านความคิดริเริ่มการแต่งคำประพันธ์ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) กับกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality)
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) กับกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม สังกัดคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม จำนวน 2 ห้องเรียน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจนได้ห้องเรียน 2 ห้อง คือห้องเรียนที่ 1 ชั้น ม.2/1 จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และห้องเรียนที่ 2 ชั้น ม.2/2 จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน รวม 20 ชั่วโมง สำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 ในแผนการ

จัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การทดสอบก่อนเรียนเพื่อเป็นข้อมูลความรู้พื้นฐานก่อนการทดลอง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน เพื่อเป็นการยืนยันว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเท่ากันทั้งสองกลุ่ม หลังจากนั้นจึงเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน รวม 20 ชั่วโมง สำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 ในแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การทดสอบก่อนเรียนเพื่อเป็นข้อมูลความรู้พื้นฐานก่อนการทดลอง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน เพื่อเป็นการยืนยันว่านักเรียนมีความรู้พื้นฐานเท่ากันทั้งสองกลุ่ม หลังจากนั้นจึงเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

3. แบบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม

4. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม

5. เกณฑ์การประเมินความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์และความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย รายละเอียดดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่ม ในการแต่งคำประพันธ์ไทย ซึ่งนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มจะใช้แบบวัดฯ เหมือนกัน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานก่อนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และก่อนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อันเป็นข้อมูลสำคัญก่อนการทดลองว่านักเรียนมีพื้นฐานเท่ากันก่อนดำเนินการทดลองเพื่อพัฒนาความสามารถ

2. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) กับกลุ่มทดลองที่ 1 และสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) กับกลุ่มทดลองที่ 2 ระยะเวลาในการสอนตามแผนการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 20 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของทั้งสองวิธี

จัดการเรียนรู้ว่ามีผลต่อความสามารถในการแต่งคำประพันธ์และความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์หรือไม่ อย่างไร

4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS For Windows โดยใช้การทดสอบค่าที่ T-Test for Independent Samples

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยกลับมา ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม หลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) โดยใช้การทดสอบค่าที่ T-Test for Independent Samples

2. นำข้อมูลมาประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทำการคำนวณค่าทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล รวมถึงสรุปผลการวิจัย อาทิ สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อแจกแจงความถี่ แสดงค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้อธิบายข้อมูลเบื้องต้น

สถิติที่ใช้และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยของนักเรียนหลังเรียนด้วยการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่โดยใช้ T-Test for Independent Samples

2. เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยของนักเรียนหลังเรียนด้วยการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่โดยใช้ T-Test for Independent Samples

ผลการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ กลุ่มทดลองที่ 1 จัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ กลุ่มทดลองที่ 2 จัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท ด้วยระยะเวลา จำนวน 20 ชั่วโมงเท่ากัน จึงดำเนินการวัดผลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบ

ความแตกต่างของความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality)

หลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest)	จำนวนประชากร (N)	คะแนนเต็ม (Score)	M	S.D.	Sign-test
Design Thinking	25	20	17.84	1.463	.05
Intertextuality	24	20	12.83	1.659	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.84 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.463 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.83 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.659 จึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) สามารถพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ แตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality)

หลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest)	จำนวนประชากร (N)	คะแนนเต็ม (Score)	M	S.D.	Sign-test
Design Thinking	25	20	15.48	1.939	.05
Intertextuality	24	20	12.33	1.308	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทย หลังเรียนด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.939 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความคิดริเริ่ม

ในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.308 จึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ แตกต่างจากการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบกับผลการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ฝ่ายมัธยม พบว่า

1. ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์หลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์หลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่เรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) แตกต่างจากกลุ่มที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย ผลการเรียนรู้หลังเรียนของกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 1 ซึ่งเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.84 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.463 เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.83 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.659 แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) สามารถพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

หากกล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) พบว่า เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ระดมความคิดเป็นกลุ่ม เน้นการลงมือปฏิบัติและความร่วมมือของกลุ่มเพื่อสร้างความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่นักเรียนมีความมุ่งหมายจะถ่ายทอดคำประพันธ์ให้อ่าน นักเรียนจะปฏิบัติตามขั้นตอนโดยศึกษาทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ จากการสัมภาษณ์ การรับฟังคำบอกเล่า รวมถึงการสังเกตเพื่อเป็นการศึกษากลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง นำมาซึ่งการกำหนดกรอบความคิด จนไปถึงการวางโครงเรื่อง อนึ่งในระหว่างทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายนักเรียนจะพบคลังคำในการแต่งคำประพันธ์จากการสัมภาษณ์ การรับฟัง นักเรียนจึงนำข้อมูลทั้งหมด มาตั้งกรอบโจทย์

และร่วมกันสร้างสรรค์ชิ้นงานคำประพันธ์ สอดคล้องกับ พิชญา กล้าหาญ กล่าวสรุปไว้ว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) ส่วนสำคัญที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คือ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ เกิดการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะทำให้นักเรียนเกิดการปรับโครงสร้างทางปัญญา สามารถเชื่อมโยงโครงสร้างทางปัญญาเดิม เข้ากับความรู้นิวเข้าสู่ภาวะสมดุลหรือสามารถที่จะสร้างความรู้ใหม่หรือเกิดการเรียนรู้ นักเรียนได้ฝึกกระบวนการกลุ่ม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผลงานบทร้อยกรองที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน (พิชญา กล้าหาญ, 2563) สอดคล้องการวิจัยของ ภูซงค์ โรจน์แสงรัตน์ ที่กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนโดยใช้ความคิดเชิงออกแบบเป็นฐานจะมีความสามารถในการออกแบบผลงานที่สร้างสรรค์อัตลักษณ์ไทย จึงเป็นการยืนยันว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถกำจัดจุดอ่อนของการเรียนรู้เรื่อง การแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (ภูซงค์ โรจน์แสงรัตน์, 2559)

เมื่อพิจารณาถึงการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้ลักษณะการแต่งคำประพันธ์ที่เรียกว่า “ตัวบทต้นทาง” นักเรียนได้ใช้แนวทางการอ่านผ่านมุมมองใหม่ตามทฤษฎีสหบทบลูม 2 แนวทาง ได้แก่ 1) การปรับแต่งงานเขียนเดิม (Clinamen) 2) การหลอมรวมงานหลายชิ้นแล้วใส่จินตนาการเพิ่ม (Tessera) โดยนักเรียนได้วิเคราะห์ความเหมือน ความต่างของตัวบทต้นทางทั้ง 4 ด้าน นำมาสู่การสังเคราะห์เป็นโครงเรื่อง หรือประเด็นสำคัญที่น่าเสนอ กลวิธีการแต่ง จากตัวบท ต้นทางที่มีความหลากหลาย ทั้งที่ครูเป็นผู้จัดเตรียม และนักเรียนเป็นผู้ศึกษาเพิ่มเติมภายใต้กรอบที่ครูกำหนด นำมาซึ่งความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ ชิงชัย เตียเจริญ ได้กล่าวว่า การให้นักเรียนพิจารณาตัวบทต้นทางเพื่อหาแนวทางในการแต่งบทร้อยกรองของตนเอง ประกอบกับตัวบทต้นทางยังเป็นแบบอย่างทั้งในด้านฉันทลักษณ์ด้านการวางโครงเรื่องในหัวข้อที่แต่งอย่างเหมาะสม ด้านการเลือกใช้ถ้อยคำสอดคล้องกับประเด็นในการแต่ง รวมถึงด้านการสร้างสรรค์ บทร้อยกรองให้มีความงดงามโดยการใช้กวีโวหารที่ดีซึ่งแนวทางดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนมีแนวทางในการแต่งบทร้อยกรองเป็นไปตามแนวทางในการสร้างบทร้อยกรองตามแนวทางการอ่านผ่านมุมมองใหม่ (ชิงชัย เตียเจริญ, 2564) และสอดคล้องกับ อธิกมาส มากจ้อย ที่เสนอว่าการแต่งบทร้อยกรองตามแนวทางการอ่าน ผ่านมุมมองใหม่ตามทฤษฎีสหบทของบลูมเป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการมองหาแนวทางในการสร้างบทร้อยกรองใหม่ของตนเอง โดยอาศัยอิทธิพลจากตัวบทต้นทางทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ ถ้อยคำ และความงดงามทางภาษา จากข้อมูลข้างต้นจึงแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ย่อมทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ (อธิกมาส มากจ้อย, 2553)

2. เมื่อพิจารณาถึงความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ ผลการเรียนรู้หลังเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) พบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.48 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.939 เมื่อเปรียบเทียบกับ

ค่าเฉลี่ยความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยหลังเรียนด้วยทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.308 แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

หากกล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) พบว่า การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ มุ่งพัฒนากระบวนการริเริ่มที่มาจากแรงบันดาลใจ นักเรียนได้รับแรงบันดาลใจด้วยการทำความเข้าใจถึงความต้องการของผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมายซึ่งต้องการจะถ่ายทอดบทประพันธ์ให้กลุ่มเหล่านั้นได้อ่านอาศัยกระบวนการที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยการสัมภาษณ์ พูดคุย สังเกตพฤติกรรม รวมถึงการร่วมประสบการณ์จริง เพื่อเห็นความรู้สึก ค่านิยม อันเป็นแรงบันดาลใจสู่การริเริ่มแต่งคำประพันธ์ซึ่งนับได้ว่าเป็นนวัตกรรมทางภาษาของนักเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมสร้างความรู้สึกสอดคล้องกับ ปวริศร ภูมิสูง โดยสรุปได้ว่า การศึกษาสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้และให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม เนื่องจากได้ลงมือและมีส่วนร่วมกับกลุ่มของนักเรียนในการประดิษฐ์นวัตกรรม มีการวางแผนและการออกแบบเพื่อแก้ปัญหาร่วมกัน และทำให้ชิ้นงานของนักเรียนที่สร้างขึ้น มีความแปลกใหม่น่าสนใจ และสามารถแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่กำหนดได้ นับได้ว่าเป็นการยืนยันว่า การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ชั้น EMPATHIZE ก่อนให้เกิดความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ (ปวริศร ภูมิสูง, 2564)

นอกจากนี้ยังพบว่า ความคิดริเริ่มของนักเรียน เกิดจากขั้นตอน DEFINE: การตั้งกรอบโจทย์ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนนำประเด็นในขั้นตอนที่ 1 (ขั้น EMPATHIZE: การสร้างความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง) มาจัดเรียงความสำคัญ อาศัยกระบวนการระดมสมอง วิเคราะห์ประเด็น เพื่อกำหนดเป็นกรอบหรือเค้าโครงบทประพันธ์ ต่อยอดในขั้นตอน IDEATE: การสร้างความคิด หรือการระดมความคิด เป็นขั้นตอนที่นักเรียนสรรหาคำเพื่อสร้างความคิดใหม่ ตามเค้าโครงบทประพันธ์ กระบวนการตามขั้นตอนนี้ นักเรียนต้อง “เปิดกว้าง” โดยมีเป้าหมายของการระดมความคิดคือได้ทั้ง “ปริมาณ” และ “ความหลากหลาย” เป็นกระบวนการสำคัญที่นักเรียนได้คลังคำในปริมาณที่มากขึ้นสอดคล้องกับ ปวริศร ภูมิสูง ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการคิดเชิงออกแบบในขั้น Ideate และขั้น Prototype ให้มีผลลัพธ์ที่ดี จะต้องมิกิจกรรมช่วยพัฒนาการคิดของนักเรียนเพราะเป็นหัวใจหลักของการคิดเชิงออกแบบ คือ ขั้นการสร้างความคิด (Ideate) อันจะก่อให้เกิดความคิดริเริ่มในการขั้นการสร้างต้นแบบ (Prototype) ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความคิดริเริ่มได้เป็นอย่างดี (ปวริศร ภูมิสูง, 2564)

เมื่อพิจารณาถึงการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้จากตัวบทต้นทาง ด้วยความที่มีแบบอย่างในการแต่งบทหรือกรอนที่มีความงดงามทาง

ภาษาทั้งสัมผัสและกลวิธีทางวรรณศิลป์ ทั้งบทต้นทางที่ครูนำมาให้พิจารณาหรือนักเรียนสืบค้นเองมีส่วนช่วยให้แต่งบทร้อยกรองได้ง่ายขึ้น เนื่องจากมีแนวทางในการขึ้นต้นและจบบทร้อยกรองมีตัวอย่างคำที่สอดคล้องกับเนื้อหาให้เลือกใช้อย่างหลากหลาย จึงพบว่า นักเรียนบางส่วนยังมีความสับสนใจแก่กรอบในการคิด เพราะนักเรียนจะติดลักษณะการคิดจากกรอบตัวบทต้นทาง ความคิดริเริ่มจึงมีกรอบความคิดตัวบทต้นทางเป็นตัวกำหนด หากนักเรียนสืบค้นตัวบทต้นทางเพิ่มเติมที่มีลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดี ผลงานการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนก็จะอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีแต่หากนักเรียนมีตัวบทต้นทางที่ไม่ดี ภายหลังจากการสืบค้นด้วยตนเอง ก็จะทำให้ผลงานการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียนอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ด้วยเหตุนี้กรอบความคิดตัวบทต้นทาง จึงเป็นสิ่งสำคัญในการริเริ่มแต่งคำประพันธ์ อาจกล่าวได้ว่า ตัวบทต้นทาง หากถูกกำหนดด้วยครูผู้สอนสู่การเรียนรู้ของนักเรียน พบว่า นักเรียนแต่ละคนมีการรับรู้ อันมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่าง จึงทำให้การรับรู้ตัวบทต้นทาง ถูกนำมาถ่ายทอดเป็นตัวบทปลายทาง มีความแปลกใหม่ไม่เท่ากัน หรืออาจจะไม่มีความแตกต่างไปจากตัวบทต้นทาง สอดคล้องกับ ชิงชัย เตียเจริญ ได้เสนอแนะในการทำวิจัยของเขาไว้ว่า เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อหรือประเด็นให้นักเรียนแต่งซึ่งนักเรียนบางคนอาจไม่มีประสบการณ์หรือความรู้พื้นฐานในประเด็นนั้น ๆ ผู้สนใจจึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกหัวข้อหรือประเด็นที่ต้องการจะแต่งได้เอง อาจทำโดยการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง นอกจากนี้ยังพบปัญหาหากกล่าวสรุปได้ว่า ในการเลือกตัวบทนั้น ตัวบทที่นำมาให้นักเรียนอ่านและพิจารณาต้องมีการใช้คำ ถ้อยคำ หรือประโยค รวมถึงกลวิธีทางวรรณศิลป์ที่น่าสนใจแปลกใหม่เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนต่อไปจากข้อความดังกล่าว เมื่อผู้วิจัยนำมาใช้จริง พบว่า นักเรียนบางส่วนมีประสบการณ์การเรียนรู้ไม่เท่ากัน นักเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการปรับแก้ตัวบทต้นทางเล็กน้อย เพื่อให้เป็นผลงานตัวบทปลายทาง จึงส่งผลให้คะแนนความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ มีคะแนนที่น้อยกว่านักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (ชิงชัย เตียเจริญ, 2564)

ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถทำให้นักเรียนเกิดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทยและความคิดริเริ่มในการแต่งคำประพันธ์ไทยได้สูงกว่าการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) มีขั้นตอนที่เน้นให้วิเคราะห์เป้าหมายที่ต้องการสื่อสารได้ตรงประเด็น นำมาสู่ นักเรียนได้ระดมความคิดที่หลากหลาย จึงก่อให้เกิดผลงานที่มีความคิดริเริ่มแปลกใหม่ทั้งด้านวรรณศิลป์ สังคม อารมณ์ แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ที่มีการกำหนดตัวบทต้นทางไว้ก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนตัวบทปลายทางเพียงเล็กน้อย มีอิทธิพลจากตัวบทต้นทางทั้งในด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ ถ้อยคำ และความงดงามทางภาษา

ที่เป็นปัจจัยให้นักเรียนได้คัดลอก ไม่สามารถแสดงให้เห็นความสามารถและความคิดริเริ่ม ในการแต่งคำประพันธ์ได้เท่ากับการจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) จากการวิจัยพบว่า ขั้นตอนที่ 1 EMPATHIZE: การสร้างความเข้าใจกลุ่มเป้าหมายอย่างลึกซึ้งควรให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยการสัมภาษณ์ พูดคุย สังเกตพฤติกรรม รวมถึงการร่วมประสบการณ์จริง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ทำให้เห็นถึง ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการที่แท้จริงของผู้รับสารคำประพันธ์ที่นักเรียนต้องการจะสื่อความ ดังนั้นหากจะประยุกต์ใช้ผลการวิจัย ครูจำเป็นต้องเตรียมแหล่งเรียนรู้ กลุ่มบุคคล สถานที่ สำหรับเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ลงไปสัมภาษณ์ได้อย่างตรงจุด ทั้งนี้อาจเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนถึงแหล่งเรียนรู้ สถานที่ กลุ่มบุคคล ที่จะลงไปสัมภาษณ์

2. การจัดการเรียนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) จากการวิจัยพบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้อ่านบทกวีหรือบทร้อยกรองของนักเขียนรุ่นก่อนซึ่งเป็นบทร้อยกรองที่สืบสานขนบทางวรรณศิลป์ควรคัดเลือกตัวบทต้นทางที่มีลักษณะเด่นครบทั้ง 4 ด้าน รวมไปถึงตัวบทต้นทางที่นักเรียนเป็นผู้คัดเลือก ควรให้ความสำคัญในการประเมินตัวบทดังกล่าว เพื่อให้ผลงานตัวบทปลายทาง ที่นักเรียนสร้างสรรค์ขึ้นเป็นไปตามคุณภาพและตามความสามารถของนักเรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำการจัดการเรียนตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) กับ การจัดการเรียนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) ไปจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการแต่งคำประพันธ์ประเภทโคลงและฉันท์

2. ควรศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนตามกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการจัดการเรียนตามทฤษฎีสหบท (Intertextuality) โดยศึกษาตัวแปรอื่นที่เป็น ขั้นตอนถัดจากความคิดริเริ่ม เช่น ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออ จนนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ชิงชัย เตียเจริญ. (2564). ผลการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทที่มีต่อความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปวีตร ภูมิสูง. (2564). การพัฒนาการคิดเชิงออกแบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสติศึกษา. ใน ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชญา กล้าหาญ. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดกระบวนการคิดเชิงออกแบบร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภุชงค์ โรจน์แสงรัตน์. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้การคิดเชิงออกแบบเป็นฐาน เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่ปรากฏอัตลักษณ์ไทยสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนทยา คำอ่อน. (2560). ผลการใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ที่มีต่อความสามารถในการแต่งคำประพันธ์และความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนลองวิทยา จังหวัดแพร่. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2559). หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ “การคิดเชิงสร้างสรรค์”. เรียกใช้เมื่อ 18 มกราคม 2566 จาก <https://www.ocsc.go.th>
- อธิมาส มากจ้อย. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีสหบทเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิชาติ ชมภูทัศน์. (2552). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนบทร้อยกรองโดยเน้นการเรียนรู้แบบร่วมมือกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- The d.school. (2009). Design Thinking [Design Thinking Bootcamp (วิริยา วิจิตรวาทการ, แปล). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์นวัตกรรมสังคม G-Lab วิทยาลัยโลกคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- The Standford d.school Bootcamp Bootleg (HPI). (2010). D.School Bootcamp Bootleg. Institute of Design at Stanford. Retrieved February 26, 2023, from <https://dschool.Stanford.edu>

